

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Limburg

Restant van het kasteelpark van Wideux

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed | Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Titel:	Restant van het kasteelpark van Wideux
Provincie:	Limburg
Gemeente:	Hasselt
Deelgemeente:	Sint-Lambrechts-Herk
Bron:	Schepping: 2014-08-18 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134632
Coördinaten:	Breedte: 5.28224913445 Lengte: 50.909151021

Primaire tekst

Historisch interessante site van het kasteel van Wideux, waarvan de ontwikkelingsgeschiedenis zowel als de teloorgang van het park exemplarisch zijn en goed gedocumenteerd; nu opgesplitst in twee eigendommen.

De Ferrariskaart (1774-1775) toont ten noordoosten van de Herkrivier een niet bij naam genoemd waterkasteel van vier vleugels rond een binnenplaats. Er leidt een dreef vanuit het noordoosten naartoe, er liggen boomgaarden ten noorden en ten zuiden, en een strook tuinen ten westen, over de kasteelgracht.

Op Philippe de Corswarems (1759-1836) tekening blijkt hoe imposant het waterkasteel en het neerhof zijn. Torens met hoge bedakingen uitlopend op decoratieve windwijzers flankeerden de toegang. Het kasteel zelf is een imposant volume van twee bouwlagen op een hoge begane grond, met een mansardedak. Samen met de gelede achtergevel die dertien traveeën telt en frontons heeft aan de hoek- en het middenrisaliet, benadrukt dit de classicistische stijl van het midden van de 18de eeuw. Rechts ligt een dienstgebouw met bijgebouw, mogelijk schuren, met gewolfde daken. Een houten brug op hoge poten - vergelijkbaar met die van Alden Biesen - leidt over de gracht naar de overtuin. Ze is zowel bereikbaar vanuit de bel-étagedeur als van beneden aan de voet van de gracht. De dijken zijn beboomd.

Op het Primitief kadasterplan van 1813-1817 zijn de grachten (perceel nummer 177) gedempt, het kasteel (nummer 182) geeft uit op het neerhof (nummer 183, als huis), de lange dreef (nummer 166, allée) eindigt op een omhaagde lunetvorm (nummer 185 als lustgrond) en ook de tuinen (nummer 168, 180, 181, 178, 184) zijn omhaagd. De oude overtuin (nummer 176) is samen met de gedichte gracht een lusttuin geworden en de 'Oude beek' werd plaatselijk tot een vijver vergroot (geen perceelnummer). Er waren boomgaarden (nummer 169, 186, 187) en het goed had zijn eigen brouwerij (nummer 179). Ten noorden bij de dreef lag een nagenoeg vierkante vijver (nummer 189). De legger geeft in 1844 baron Destenbier de Wideux als eigenaar op. Philippe de Corswarem noteerde baron Etienne de Stembier als eigenaar en vermeldt dat het goed voorheen behoorde tot het patrimonium van de grafelijke familie de Berlaimont.

Op de Dépôt-kaart (opname 1871, uitgave 1878; zie illustratie bij het Beukenhof) vormen de gebouwen niet langer een gesloten geheel en ligt er langs drie zijden een park in landschappelijke stijl met pittoresk karakter dat tot de Nieuwe Herk reikt. Men ziet het ook op een postkaart met zicht vanuit het noordwesten. Het kasteel is sedert de Corswarems tekening verbouwd. De frontons verdwenen, het middenrisaliet werd als een uitspringende toren uitgebouwd en in functie van het park dat zich tot aan de voet van het kasteel uitstrekte, werd er een terras met rechte trappen tegen de parkgevel gebouwd. Dit leest men ook af op de stafkaart met de terreinopname van 1934. De gebouwen vertonen weer een gesloten opstelling in de zuidoostelijke hoek en er liggen nu bijgebouwen ten noordwesten. De situatie van het park lijkt ongewijzigd.

In 1943 verdwijnt het lunet als voorplein, de dreef is niet langer gekadastraerd en het kasteel is in twee eigendommen opgesplitst, elk met een waterput op de binnenkoer.

De indrukwekkende toegangsdreef van 106 zomereiken (*Quercus robur*), gelegen temidden van boomgaarden werd naar verluidt in 1926-27 voor de scheepsbouw verkocht. Ten noorden, halfweg de dreef, ligt er een vierkante vijver met gemetselde keermuren en een centraal rond eiland, dat mogelijk een relict is uit de 17de-eeuwse aanleg. Hij werd in elk geval al in 1813 kadastraal opgetekend (nummer 189). Nu ligt er een landweg van de straat naar het gekasseid erf. Dat heeft, in het westelijk deel dat tot voor kort nog als boederij werd uitgebaat, een fraaie pomp. Een mogelijk herplaatst en hersamengesteld ingangshek sluit het neerhof van het kasteel af en dateert uit de late 19de eeuw. Het heeft vier gecanneleerde zuilen met uitgewerkte sokkel, kapiteel en bekroning en hekken met vierkante stijlen, makelaar, onder-, tussen- en bovenregel; het onderste deel is geajoureed, het bovenste deel bestaat uit ronde spijlen met krulversiering, zware lanspunten en voluten op de bovenregel. De toegang tot het goed is aangegeven door een resterende hekpijler van baksteen en blauwe hardsteen met deksteen en gesteelde bolbekroning, eveneens uit de 19de eeuw.

Auteur: De Maegd, Christiane

Auteur: van den Bossche, Herman

Datum: 2006

Titel Text: Park bij het kasteel van Wideux

Grafische documenten

Pomp op het erf van het kasteel van Wideux. (De Maegd, Christiane, 01-01-2004, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Limburg, Primitief plan, opgemeten in 1813 door J.L. Reijnders, getekend in 1817 door Houben, herzien in 1842 door H.A. Neven.

Kadasterarchief Limburg, kadastrale legger, 1844.

Kadasterarchief Limburg, Opmetingsschetsen.

Postkaart uitgegeven door Delée, Hasselt.

Mondelinge informatie verkegen van één der eigenaars.

Relaties

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120929>

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/22328>

Beknopte karakterisering

Datering: 17de eeuw, tweede helft 19de eeuw

Typologie: hekken, vijvers, waterpompen